

Äldrenämnden

Tid: Torsdagen den 27 februari 2025 kl. 08:30-16.50

Plats: Esplanaden, Länken, Stadshuset

Beslutande: Carin Nilsson (S), ordförande
Veronica Kerr (KD), 1:e vice ordförande
Åsa Bäckström (V), 2:e vice ordförande
Fredrik Valham (S)
Anneli Andersson (S)
Robin Enander (S)
Jennifer Kungsman (S)
Lotta Holmberg (M)
Åke Gustafsson (C)
Anneli Hägglund (MP)
Badro Laajab (L)

Övriga deltagare: Se sidan två

Utses att justera: Veronica Kerr (KD), tisdagen den 4/3 kl. 10.00

Sekreterare: Digital signering ..... §§ 16–24, 26–34
Rosa Norberg, nämndsekreterare

Ordförande: Digital signering .....
Carin Nilsson (S)

Justerare: Digital signering .....
Veronica Kerr (KD)

BEVIS**Justerat protokoll har offentliggjorts genom anslag**

Organ: Äldrenämnden
Sammanträdesdatum: 2025-02-27
Anslaget har satts upp: 2025-03-05
Anslaget tas ner: 2025-03-27
Förvaringsplats: Stadshuset, Skolgatan 31A
Underskrift: Digital signering .....
Rosa Norberg

Övriga deltagare**Ej tjänstgörande ersättare**

Ronny Kassman (S)

Ebba Bergqvist (S)

Saleh Saleh (S)

Berit Edvardsson (V)

Malin Forss (C)

Tomas Westerström (AP)

Tjänstepersoner

Pernilla Henriksson, äldreomsorgsdirektör

Anna Karlander, kanslichef

Anna Bergström, kvalitetschef

Camilla Söderlund, kommunikatör

Camilla Johansson, enhetschef § 18

Britta Edström, medicinsk ansvarig sjuksköterska §§ 16–24, 26–30

Ann-Gerd Töyrä, medicinsk ansvarig sjuksköterska §§ 16–24, 26–30

Sandra Scherman, medicinsk ansvarig för rehabilitering §§ 16–24, 26–30

Kerstin Bergsten, personuppgiftskoordinator §§ 16–24, 26–34

Caroline Björnholt, socialt ansvarig samordnare §§ 16–24, 26–30

Mia Tegström, verksamhetschef Hälso- och sjukvård §§ 22–24

Camilla Jägerving Isaksson, utvecklingsstrateg §§ 16–24

Charlotta Lundström Barsk, verksamhetschef Vård- och omsorgsboende §§
22

Magnus Börlin, verksamhetschef Din kommunala hemtjänst §§ 22–24

Susanna Stenlund, verksamhetschef Utredning äldre §§ 22–24

Carina Nylander, ekonomichef §§ 16–24, 26–34

Åsa Mattsson, verksamhetschef §§ 22–24

Susanna Hellström, HR-strateg §§ 26–27

Rickard Renmark, HR-partner §§ 16–24

Anna Nordström, upphandlare § 30

Urban Lilja, säkerhetscontroller § 30

Representanter från allmänheten

§ 16

Godkännande av dagordning

Beslut

Äldrenämnden godkänner dagordningen med tillägg av:

Ärende § 33 "Äldreomsorgsdirektören informerar" utgår från dagordningen och paragrafnumret ersätts av ett nämndinitiativ.

Åsa Bäckström (V) anmäler ett nämndinitiativ "Extern utredning av nämndens organisation för vård- och omsorgsboende" under § 33.

Ärendebeskrivning

Eventuella tillägg och ändringar noteras i dagordningen.

§ 17

Anmälan av jäv

Ingen ledamot anmäler jäv.

§ 18

Diarienum: ÄN-2025/00013

Månadens goda exempel februari 2025

Beslut

Äldrenämnden har tagit del av informationen.

Ärendebeskrivning

Camilla Johansson, enhetschef Bruksbackens vård- och omsorgsboende, presenterar tillsammans med medarbetare månadens goda exempel.

Till månadens goda exempel i februari har äldrenämndens presidium utsett personalplaneringen med scheman på Bruksbacken vård- och omsorgsboende som ett positivt exempel. Exemplet är inte bara en hyllning till ett väl genomfört arbete, utan belyser även betydelsen av att inkludera personalen i planeringsprocesser som påverkar deras arbetssituation.

§ 19

Diarienumr: ÄN-2025/00022

Dataskyddsberättelse äldrenämnden 2024**Beslut**

Äldrenämnden fastställer dataskyddsberättelsen för 2024 inklusive de prioriterade områdena för 2025.

Ärendebeskrivning

Dataskyddsberättelsen för 2024 återger nämndens arbete med dataskydd bl. a. arbetet med de prioriterade områdena för året, konsekvensbedömningar, personuppgiftsincidenter.

Dataskyddsberättelsen omfattar även prioriterade områden för nämnden 2025

- **SEFOS**, IT-tjänst för säkra meddelanden, införs fullt ut så att samtliga medarbetare som har behov av tjänsten också har tillgång till den
- **E-fax och säker digital kommunikation (SDK)** införs. SDK är en tjänst för den offentliga sektorns aktörer som möjliggör att på ett säkert sätt sända känsliga personuppgifter (artikel 9) och personuppgifter som omfattas av sekretess enligt offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) mellan varandra.
- **Process- och planeringsverktyg** för äldreomsorg (socialtjänst) samt hälso- och sjukvård

Beslutsunderlag

Dataskyddsberättelse äldrenämnden 2024

Beredningsansvariga

Kerstin Bergsten, personuppgiftscoordinator

Beslutet ska skickas till

Kerstin Bergsten

Anna Bergström

§ 20

Diarienumr: ÄN-2025/00025

Patientsäkerhetsberättelse äldrenämnden 2024**Beslut**

Äldrenämnden godkänner patientsäkerhetsberättelsen för 2024 och fastställer de prioriterade områdena för 2025.

Äldrenämnden beslutar att ge förvaltningen i uppdrag att återkomma till nämnden med en tidplan, för införande av arbetsätt för rehabilitering som använts på Bruksbackens vård och omsorgsboende, på samtliga vård- och omsorgsboenden.

Ärendebeskrivning

Vårdgivaren ska senast den 1 mars varje år upprätta en patientsäkerhetsberättelse vilket framgår av patientsäkerhetslagen (SFS 2010:659) och Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd (SOSFS 2011:9) om ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete.

Syftet med patientsäkerhetsberättelsen är att redovisa strategier, mål och resultat av arbetet med att förbättra patientsäkerheten. Målet är att patientsäkerhetsberättelsen ska ha sådan detaljeringsgrad att det går att bedöma hur arbetet med att systematiskt och fortlöpande utveckla och säkra kvaliteten har bedrivits i verksamhetens olika delar.

Patientsäkerhetsberättelsen 2024 är en sammanställning av patientsäkerhetsarbetet inom nämndens hälso- och sjukvårdsansvar.

Förslag till prioriterade områden 2025

- Patienters och närståendes delaktighet i vården
- Hälsöfrämjande och förebyggande arbete
- Följsamhet till ordinationer/instruktioner från hälso- och sjukvårdspersonal
- Samverkan och samarbete internt och externt

Beslutsunderlag

Patientsäkerhetsberättelse äldrenämnden 2024

Beredningsansvariga

Britta Edström, medicinskt ansvarig sjuksköterska
Ann-Gerd Töyrä, medicinskt ansvarig sjuksköterska
Sandra Scherman, medicinskt ansvarig för rehabilitering

Beslutet ska skickas till

MAS

MAR

Anna Bergström

Äldrenämndens beslutsordning

Yrkanden

Ronny Kassman (S) yrkar enligt följande:

”Att ge förvaltningen i uppdrag att återkomma till nämnden med en tidplan, för införande av arbetsätt för rehabilitering som använts på Bruksbackens vård och omsorgsboende, på samtliga vård- och omsorgsboenden.”

Åsa Bäckström (V), Annelie Hägglund (MP), Veronica Kerr (KD), Lotta Holmberg (M), Åke Gustafsson (C) och Badro Lajaab (L) yrkar bifall till Kassmans (S) yrkande.

Propositionsordning

Ordförande finner att en enig nämnden yrkar enligt tjänsteskrivelsens förslag till beslut med tillägg av Kassmans (S) yrkande.

§ 21

Diarienumr: ÄN-2024/00204

Yttrande över remiss - Stärkt medicinsk kompetens i kommunal hälso- och sjukvård SOU 2024:72, S2024/01966**Beslut**

Äldrenämnden yttrar sig till Socialdepartementet i enlighet med yttrande 2024-12-16.

Ärendebeskrivning

Umeå kommun har beretts tillfälle att yttra sig över betänkandet Stärkt medicinsk kompetens i kommunal hälso- och sjukvård SOU 2024:72, S2024/01966.

Kommunal hälso- och sjukvård är en stor och viktig del av primärvården. Den pågående omställningen till nära vård där primärvården är navet medför att kommunal hälso- och sjukvård kommer att få en än större betydelse framöver. Ansvaret för den kommunala hälso- och sjukvården ligger i grunden på kommunerna, men det ansvaret omfattar inte sådan hälso- och sjukvård som ges av läkare. Det är regionerna som ansvarar för att patienterna i kommunal hälso- och sjukvård får tillgång till läkarvård. Detta innebär att kommun och region behöver samverka för att ge patienterna nödvändig vård. Erfarenhet från bland annat coronakommissionen visar att det finns brister i denna samverkan. För att patienterna ska få den vård som de har rätt till behöver den medicinska kompetensen i kommunal hälso- och sjukvård stärkas.

I direktiven anges att utredaren ska lämna förslag inom två huvudsakliga områden:

- **Stärka kommunernas möjlighet att säkra tillgång till läkare i kommunal hälso- och sjukvård.**
- **Skapa bättre förutsättningar för personal- och kompetensförsörjning inom den kommunala hälso- och sjukvården**

Kommunen delar utredningens uppfattning att nuvarande ordning har grundläggande förutsättningar för fungerande samverkan mellan huvudmännen, men att efterlevnad ibland kan vara bristfällig. Genom att tydliggöra huvudmännens ansvarsområden och ge stöd i utförande och upprätthållande för att stärka befintliga strukturer kan läkarmedverkan i kommunal hälso- och sjukvård förbättras. Umeå kommun motsätter sig utredningens förslag om att kommunerna ska kunna anställa läkare eftersom det skulle skapa betydande gränsdragningsproblem mellan kommun och region, vilket kan försvåra samverkan mellan primärvårdens huvudmän. Om kommuner och regioner ska konkurrera om samma kompetens för samma patientgrupp kan detta förvärra rekryteringsproblemen och försämra situationen för båda parter. Sammantaget anser Umeå kommun att detta kan leda till ojämlig vård eftersom frivilligheten ligger hos huvudmannen och inte hos patienten.

Umeå kommun instämmer med utredningens förslag att chefer inom regional primärvård, regional specialiserad vård och kommunal hälso- och sjukvård ska kunna delta tillsammans i en ledarskapsutbildning för att öka förståelsen för varandras verksamheter. De tre återstående åtgärderna i utredningen syftar till att förbättra personal- och kompetensförsörjning inom kommunal hälso- och sjukvård genom att stärka och bibehålla kompetensen hos legitimerad personal. Umeå kommun anser att det är svårt att fullt ut analysera och värdera potentialen i dessa åtgärder, men stödjer generellt alla insatser som stärker personalens kompetens och som främjar en mer akademiskt präglad kommunal hälso- och sjukvård.

Beslutsunderlag

Yttrande 2024-12-16

Betänkande SOU 2024:27

Beredningsansvariga

Britta Edström, medicinskt ansvarig sjuksköterska

Äldreomsorgsförvaltningen

Lars Isaksson-Jonsson, medicinskt ansvarig sjuksköterska Stöd- och omsorgsförvaltningen

Beslutet ska skickas till

Socialdepartementet

Kommunstyrelsen

Äldrenämndens beslutsordning

Yrkande

Veronica Kerr (KD), Åke Gustafsson (C), Badro Laajab (L), Lotta Holmberg (M) och Åsa Bäckström (V) yrkar bifall till remissens förslag om att kommunen ska kunna anställa läkare.

Propositionsordning

Ordförande ställer tjänsteskrivelsens förslag till beslut mot Kerrs (KD), m.fl. yrkande och finner att nämnden beslutar enligt tjänsteskrivelsens förslag till beslut.

§ 22

Diarienum: ÄN-2024/00026

Kvalitetsberättelse för äldrenämnden 2024

Beslut

Äldrenämnden återremitterar ärendet till äldreomsorgsförvaltningen med motivering att kvalitetsberättelsen ska kompletteras med en bild av hur uppfyllande av genomförandeplaner ser ut.

Reservation

Veronica Kerr (KD), Lotta Holmberg (M), Åke Gustafsson (C) och Badro Lajaab (L) inkommer med en skriftlig reservation enligt följande:

”Det är olyckligt att ett yrkande av denna karaktär läggs fram vid sittande bord, särskilt med tanke på att kvalitetsberättelsen redan har antagits av Individ- och familjenämnden. Detta innebär att det för 2024 kommer att finnas två versioner. Inför arbetet med kvalitetsberättelsen för 2025 bör en konkret mall som tydligt anger vilka uppgifter som ska redovisas tas fram för att förutsättningarna för ansvarig tjänsteperson ska vara tydliga.”

Ärendebeskrivning

Kvalitetsberättelsen omfattar delar av det kvalitetsarbete som genomförts på övergripande nivå inom äldreomsorgen 1 januari – 31 december 2024.

Beslutsunderlag

Kvalitetsberättelse äldrenämnden 2024

Beredningsansvariga

Caroline Björnholt, socialt ansvarig samordnare
Anna Bergström, kvalitetschef

Beslutet ska skickas till

Caroline Björnholt
Anna Bergström

Äldrenämndens beslutsordning

Yrkanden

Carin Nilsson (S) med stöd av Anneli Hägglund (MP) yrkar på att återremittera ärendet med motivering att kvalitetsberättelsen ska kompletteras med en bild av hur uppfyllande av genomförandeplaner ser ut.

Åsa Bäckström (V) yrkar bifall till Nilssons (S) yrkande.

Veronica Kerr (KD), Lotta Holmberg (M), Åke Gustafsson (C) och Badro Lajaab (L) yrkar bifall till tjänsteskrivelsens förslag till beslut och avslag till Nilssons (S) med stöd av Hägglund (MP) och Bäckström (V) yrkande.

Propositionsordning

Ordförande ställer tjänsteskrivelsens förslag till beslut mot återremittering av ärendet och finner att ärendet ska återremitteras.

Reservation

Veronica Kerr (KD), Lotta Holmberg (M), Åke Gustafsson (C) och Badro Lajaab (L) reserverar sig till förmån för eget yrkande.

§ 23

Diarienum: ÄN-2025/00003

Ekonomirapport t.o.m. januari**Beslut**

Äldrenämnden godkänner ekonomirapporten t.o.m. januari.

Ärendebeskrivning

Nämndens budgetavvikelse för perioden januari-januari år 2025 är +3,8 mnkr, en positiv budgetavvikelse och bättre än samma period år 2024 då avvikelsen var -3,0 mnkr. Den positiva avvikelsen och överskottet vilar i huvudsak på gemensamma kostnader och har där tre orsaker;

- 1) ramökning i budget för oförutsedda händelser i omställningsarbetet ger ett överskott om +1,3 mnkr beroende på ännu ej uppkomna kostnader
- 2) överskott om +0,8 mnkr i digital omställning, kostnader för nya initiativ med tillhörande licenser bedöms komma längre fram under året
- 3) utbildningskostnader kommer senare och ger ett överskott om +0,3 mnkr samt periodiserad budget för januari utifrån tidigare års resultat per månad, som ger fördelning av högre budgetram vissa månader, det ger ett överskott mot budget i januari med +0,5 mnkr. Även budget för vård- och omsorgsboende är högre för januari genom periodiserad budget och det leder i sin tur till överskott om +0,9 mnkr.

Verksamheternas intensiva arbete under senare delen av år 2024, med att säkerställa den ekonomiska balansen inför år 2025 utifrån minskade statliga bidrag, verkar ha gett effekt. Kostnaderna hälso- och sjukvård i ordinärt och särskilt boende, fortsätter dock att vara högre än budgeterat och de åtgärder som satts in väntas ge effekt under årets första del.

Akkumulerat resultat (mnkr)	jan	feb	mar	apr	maj	jun	jul	aug	sep	okt	nov	dec	Prognos	Årsbudget	Verksamhetens andel % av total årsbudget
1. Nämnd- styrelseverksamhet	0,1												0,0	2,6	0%
2. Hemtjänst i ordinärt boende över/under 65 år	-0,3												0,0	524,1	38%
-varav dagverksamhet i ordinärt boende	-0,1												0,0	12,2	
- varav hälso- och sjukvård i hemmet	-1,0												0,0	124,9	
3. Vård- och omsorgsboende inkl korttidsboende	0,9												2,0	739,9	53%
-varav korttidsboende inkl HSL	-0,2												2,0	67,4	
- varav hälso- och sjukvård särskilt boende	-1,1												-2,0	113,4	
4. Öppen verksamhet ej bistånd	0,2												0,0	16,6	1%
5. Gemensamma kostnader och handläggare myndighet	2,9												0,0	113,5	8%
Akkumulerad budgetavvikelse 2025	3,8	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	2,0	1 396,8	100%
Akkumulerad budgetavvikelse 2024	-3,0	0,0	-2,1	-6,3	-3,0	-3,6	3,8	5,5	10,3	12,3	16,7	20,5	15,0		

Under perioden januari till januari har nämnden erhållit intäkter, riktade och generella bidrag om totalt 24,3 mnkr. Det är en minskning med 2% jämfört med samma period år 2024.

Den del av intäkterna som består av; avgifter och hyror till medborgare enligt maxtaxan och verksamhetsförsäljning, uppgår till totalt 10,0 mnkr och jämfört med januari-januari 2024 är det en ökning med 9%.

Statliga bidrag enligt regeringsbeslut uppgår till 8,8 mnkr, har minskat 16% motsvarande samma period år 2024. Bidragen som erhållits för perioden är äldreomsorgssatsning, äldreomsorgslyftet, god och nära vård, och prestationsbaserat bidrag för 2023 som inkom år 2024, för ökning av sjuksköterskor. Generella bidrag som andel av de statliga bidragen som år 2025 utgörs av prestationsbidrag har minskat med 78% jämfört med samma period 2024.

Verksamhetens totala kostnader uppgår till 138,0 mnkr under perioden och ligger kvar på samma nivå som samma period föregående år.

Personalkostnaderna utgör den betydande andelen med 109,0 mnkr och visar på en något högre andel av totalkostnaderna, 79%, jämfört med föregående år samma period. Personalkostnader har ökat med 1% i förhållande till år 2024. Orsakerna till förändringen är ett netto av löneökningar i kombination minskade pensionskostnader som en del i personalomkostnadspåslaget. Månadslöner ligger på samma nivå som föregående år och timlöner har ökat med 8%, medan övertidskostnaderna

jämfört med samma period föregående år totalt minskat med ca 25% lägre kostnader. OB jourersättning för hel- och deltidspersonal har ökat med 21% januari år 2024 och samma månad 2025, medan OB jour för timanställda ökat med 12%.

Övriga driftskostnader utgör 11,9 mnkr eller 9% av totala verksamhetskostnader och ligger på liknande nivå som motsvarande period föregående år. Prisökningarna från tidigare år ligger kvar på samma nivå vad livsmedel, hygien- och sjukvårdsmaterial samt förhyrning av hjälpmedel och IT licenser. En minskning med ca 3% ses för transportkostnader.

Köp av huvudverksamhet uppgår till 17,1 mnkr eller 12% av de totala verksamhetskostnaderna och har minskat med 1% i jämförelse med föregående år. Orsakerna till det beror på något minskat antal utförda timmar.

Nettokostnader/ackumulerat utfall/resultat per januari år 2025 är 113,7 mnkr och innebär att 96,7 % av budgeterat resultat har förbrukats, budget 117,6 mnkr.

Nämnd och styrelseverksamhet

Arvoden har betalats enligt plan. Budgetavvikelse efter november +0,1 mnkr och årsprognosen bedömdes till 0 mnkr.

Hemtjänst i ordinärt boende inkl. Hälso- och sjukvård i hemmet (hemsjukvård)

Budgetavvikelsen för hemtjänst inklusive hemsjukvård och dagverksamhet är -0,3 mnkr. Jämfört med ackumulerad budgetavvikelse föregående år är det en fortsatt uppbromsning av kostnader inom hemtjänst i ordinärt boende. Hemtjänst totalt redovisar en budgetavvikelse om -0,2 mnkr, dagverksamhet -0,1 mnkr och hälso- och sjukvård i hemmet -1,0 mnkr. Budget för hemtjänstverksamhet totalt har förstärkts år 2025 för att ha beredskap för eventuella volymökningar. Den delen i totalt hemtjänst, visar på ett överskott för perioden med +1,0 mnkr.

I resultatet för hemtjänst ingår verksamheten "Din kommunala hemtjänst" och ersättning till 7 st privata LOV-utförare samt kostnader för

anhörigvård, hemsjukvård, dagverksamhet och biståndsbedömning i ordinärt boende.

Nettokostnaderna för din kommunala hemtjänst har minskat löpande under senare delen av 2024 och medfört minskade nettokostnader med 15%, jämfört med samma period föregående år.

HSL ordinärt boende (hemsjukvården) visar däremot på en ökning av nettokostnader med 15%, jämfört med januari år 2024 där personalkostnader har ökat med 9% och övrig förbrukning med 20%. Årsprognosen i den samlade verksamheten hemtjänst i ordinärt boende, inklusive hälso- och sjukvård i hemmet, bedöms till 0 mnkr avseende budgetavvikelse. Prognosen och utfallet utgår från att antalet timmar med stöd i förebyggande insatser ligger på en förväntad och stabil nivå under hela året

Vård- och omsorgsboende inkl. korttidsboende och Hälso- och sjukvård

Överskott, i jämförelse med budget, under perioden om totalt +0,9 mnkr. I budgetavvikelsen ingår förutom vård- och omsorgsboende (särskilt boende) även korttidsboende och hälso- och sjukvård inom vård- och omsorgsboende.

Av det totala överskottet mot budget redovisar särskilt boende en budgetavvikelse om +2,2 mnkr för januari. Kostnader för personal ligger på samma nivå som föregående år samma månad men då bör beaktas att ytterligare 22 platser på vård- och omsorgsboende Prästsjögården var i drift samt att det aktuellt är färre placeringar nu än för ett år sedan. Åtgärder för att minska förbrukningskostnaderna har gett resultat i minskning med 15% jämfört med januari 2024 medan lönekostnaderna har ökat med 9%.

Det påverkar nettoresultatet för särskilt boende verksamheten och bidrar tillsammans med periodiserad budget för januari till överskott mot budget och en prognosticerad budgetavvikelse för året om +2,0 mnkr.

Korttidsboendeplatserna är fyllda och redovisar en negativ budgetavvikelse för januari med -0,2 mnkr, verksamheten arbetar med åtgärder och årsprognosen bedöms därför till +2,0 mnkr.

Inom hälso- och sjukvården på vård och omsorgsboende krävs fortsatt avancerade insatser och nettokostnaderna överstiger budget för perioden, en budgetavvikelse om -1,1 mnkr för perioden. I underskottet ingår kostnader för övrig drift, som har ökat 18% jämfört med föregående år

samma period. Lönekostnaderna för hälso- och sjukvårdsverksamheten ligger 9% högre, jämfört med samma period föregående år och beror på ökning av timlöner inklusive obekväm ersättning.

Total prognos för året avseende vård- och omsorgsboende inkl. korttidsboende och HSL, bedöms till en positiv budgetavvikelse om +2,0 mnkr och utgår från att vård och omsorgsboenden har fortsatt minskade kostnaderna genom att färre platser är nyttjade.

Öppen verksamhet ej bistånd

Budgetavvikelse för perioden +0,2 mnkr beror på stabiliserade kostnader för preventionsarbete, med arbetsterapeuter och sjukgymnast medverkande i insatsbedömningar. Kostnaderna bedöms öka och ligga i balans mot budget beroende på en förväntad ökning av ärenden för arbetsterapeut och fysioterapeut och den nystartade äldremottagningen. Prognos för året är 0,0 mnkr i förhållande till budget.

Gemensamma kostnader och handläggare myndighet

Överskottet mot budget för gemensamma kostnader +2,9 mnkr, orsakas av några olika företeelser; ökad budgettram för oförutsedda kostnader och licenser för digitala initiativ år 2025 där inga kostnader ännu uppstått och budgetavvikelsen efter januari totalt är +2,1 mnkr. Därtill ska överskott mot utbildningsbudget läggas om +0,3 mnkr och en periodiserad och utökad budgettram med överskott i januari om +0,5 mnkr. Bedömningen att överskottet inte kommer att kvarstå vid årets slut varvid årsprognos för budgetavvikelse bedöms till 0,0 mnkr.

Budgetavvikelse om +3,8 mnkr och årsprognosen på +2,0 mnkr

Den bedömda budgetavvikelsen vid årets slut för nämnden totalt, utgår från att verksamheten fortsatt kommer att ha stabiliserat nettokostnadsresultatet i balans mot budget.

Det är den pågående omställningen som bidrar för att klara årets ekonomiska utmaningar.

Inkommande statliga bidrag fördelas även år 2025 jämnt under året till utvalda verksamheter och det förebyggande arbetet med bland annat trygghetsskapande teknik och nytt verksamhetssystem fortgår under året. Prognos om +2,0 mnkr i budgetavvikelse vid årets slut.

Investeringsplan

Resultat för investeringskostnader under perioden januari-januari är 0,1 mnkr ställt mot en budget om 1,8 mnkr. Det ger en budgetavvikelse om +1,7 mnkr.

Nyttjandet av investeringsbudget har ännu inte riktigt kommit igång men prognos för året är att budget i sin helhet kommer att nyttjas, prognos 0,0 mnkr.

Beslutsunderlag

Bildspel – Ekonomirapport t.o.m. januari

Beredningsansvariga

Carina Nylander, ekonomichef

§ 24

Diarienumr: ÄN-2025/00065

Årsrapport intraprenad Solbacken 2024**Beslut**

Äldrenämnden godkänner Solbackens årsrapport 2024.

Ärendebeskrivning

Solbacken är ett vård- och omsorgsboende med 48 platser beläget på Backen. Verksamheten har bedrivits som intraprenad sedan 2009. Nytt avtal gäller från och med 1 januari 2024 – 31 december 2026.

Enligt avtal ska intraprenaden presentera en årlig rapport till äldrenämnden innehållande perspektiven ekonomi, personal och kvalitet.

Beslutsunderlag

Årsrapport Solbacken 2024

Beredningsansvariga

Åsa Mattson, intraprenadchef Solbacken

Beslutet ska skickas tillÅsa Mattsson, intraprenadchef
Carina Nylander, ekonomichef

§ 26

Diarienumr: ÄN-2024/00034

Statistikrapporter ej verkställda beslut SoL 2024-12-31**Beslut**

Äldrenämnden godkänner statistikrapporten över ej verkställda beslut enligt SoL fram till 2024-12-31.

Äldrenämnden överlämnar statistikrapporten till kommunfullmäktige och kommunens revisorer.

Ärendebeskrivning

Från och med 2006-07-01 gäller, enligt 16 kap 6h § Socialtjänstlagen (SoL), följande beträffande ej verkställda gynnande beslut:

”Socialnämnden skall till fullmäktige lämna en statistikrapport över hur många av nämndens gynnande beslut enligt 4 kap. 1 § socialtjänstlagen som inte har verkställts inom tre månader från dagen för respektive beslut. Nämnden skall vidare ange vilka typer av bistånd dessa beslut gäller samt hur lång tid som har förflutit från dagen för respektive beslut.

Nämnden skall till fullmäktige även lämna en statistikrapport över hur många av nämndens gynnande beslut enligt 4 kap. 1 § socialtjänstlagen som inte har verkställts på nytt inom tre månader från den dag då verkställigheten avbröts. Nämnden skall vidare ange vilka typer av bistånd dessa beslut gäller samt hur lång tid som har förflutit från dagen för respektive beslut.

Rapportering enligt denna paragraf skall ske en gång per kvartal.”

Beslutsunderlag

Statistikrapport SoL ÄN 2024-12-31

Beredningsansvariga

Rosa Norberg, nämndsekreterare

Umeå kommun
Äldrenämnden

Sammanträdesprotokoll
2025-02-27

Beslutet ska skickas till
Kommunfullmäktige
Kommunrevisionen

§ 27

Diarienum: ÄN-2024/00214

**Yttrande över remiss - Ett språkrav för
språkutveckling SOU 2024:78, S2024/02115****Beslut**

Äldrenämnden yttrar sig i enlighet med yttrande 2025-02-10.

Ärendebeskrivning

Språkproblemen i äldreomsorgen förekommer i stora delar av landet och innebär negativa konsekvenser för såväl omsorgstagarens trygghet och säkerhet som omsorgspersonalens arbetsmiljö. För att komma till rätta med dessa problem föreslår utredningen ett antal åtgärder som syftar till att bidra till en förbättrad, god och enhetlig språknivå i äldreomsorgen

Utredningen lyfter bland annat ett införande av språkrav på relevant nivå och ett införande av statsbidrag för att stötta arbetsgivaren i arbetet för språkutveckling.

Äldrenämnden i Umeå kommun positivt inställda till insatser för att stärka det svenska språket i äldreomsorgen.

Med rätt förutsättningar ser äldrenämnden att ett språkstärkande lyft kan leda till förbättrad kvalitet för den enskilde och verksamheten.

Beslutsunderlag

Yttrande 2025-02-10

Betänkande SOU 2024:78

Beredningsansvariga

Rebecca Andersson, HR-chef

Beslutet ska skickas till

Kommunstyrelsen

§ 28

Diarienum: ÄN-2025/00004

Planeringsdirektiv äldrenämnden 2026**Beslut**

Äldrenämnden yttrar sig över planeringsdirektiven i enlighet med förvaltningens förslag till yttrande.

Ärendebeskrivning

Stadsledningskontoret har i enlighet med kommunfullmäktiges riktlinjer för planeringsprocess, budget och investeringar sammanställt förslag till planeringsdirektiv för 2026.

I yttrandet besvaras de remissfrågor som enligt anvisning ställt till äldrenämnden.

Beslutsunderlag

Yttrande över förslag till planeringsdirektiv 2026

Beredningsansvariga

Pernilla Henriksson, äldreomsorgsdirektör

Carina Nylander, ekonomichef

Anna Karlander, kanslichef

Anna Bergström, kvalitetschef

Beslutet ska skickas till

Stadsledningskontoret

Protokollsanteckning

Robin Enander (S) med stöd av Anneli Hägglund (MP), Åsa Bäckström (V), Veronica Kerr (KD), Lotta Holmberg (M), Åke Gustafsson (C) och Badro Lajaab (L) inkommer med en protokollsanteckning enligt följande:
"Eftersom budgetmodellen inte beaktar volymökningar vill vi särskilt lyfta behovet av att i den fortsatta planeringsprocessen inför 2026 fästa uppmärksamhet vid de stora ökningarna av antalet och andelen äldre i befolkningen. Dessa ökningarna innebär på såväl kort som lång sikt stora utmaningar för äldreomsorgen. För att klara en god äldreomsorg över tid

behöver äldrenämnden också ha fortsatt kapacitet att genomföra den verksamhetsomställning som nämnden höjt tempot i de senaste åren. Omställningen innefattar bland annat utbyggnad av det förebyggande arbetet, digitalisering och införande av nya arbetssätt. Denna omställning är nödvändig för att klara volymökningar parallellt med den brist på arbetskraft som råder.

Vi vill också särskilt lyfta att budgetmodellen inte tar hänsyn till det index som medför ökade kostnader för äldreomsorgen och som är knutet till avtal med såväl regionen som externa utförare. Dessa kostnadsökningar följer omsorgsprisindex (OPI) medan budgetmodellen baseras på prisindex för kommunal verksamhet (PKV). För PKV är de årliga uppräkningsarna omkring hälften av storleken på uppräkningsarna enligt OPI. Justering enligt OPI följer av avtal som äldrenämnden är bunden av och är därför obligatoriskt. Detta bör tas hänsyn till i den fortsatta planeringsprocessen.”

§ 29

Diarienumr: ÄN-2024/00176

Yttrande över motion 13/2024 - Regnbågsboenden**Beslut**

Äldrenämnden yttrar sig i enlighet med förvaltningens yttrande och föreslår kommunfullmäktige att avslå motionens första att-sats och att anse motionens andra att-sats som besvarad.

Reservation

Åsa Bäckström (V) reserverar sig till förmån för eget yrkande.

Badro Lajaab (L) inkommer med en skriftlig reservation enligt följande:
" Jag, Badro Laajab (L), reserverar mig mot beslutet att avslå motionens första att-sats.

Alla äldre ska kunna känna sig trygga och inkluderade inom äldreomsorgen, och att utreda möjligheterna för regnbågsboenden hade varit ett steg i rätt riktning.

Umeå ska vara en kommun där vi tar jämställdhet och likabehandling på allvar – att säga nej till en utredning är att blunda för de utmaningar som HBTQ-personer fortfarande möter inom omsorgen.

Jag står fast vid mitt yrkande om att bifalla motionen med denna reservation."

Ärendebeskrivning

Liberalerna i Umeå yrkar i motion 13/2024- Regnbågsboenden - att kommunfullmäktige beslutar om att Umeå kommun utreder förutsättningarna för att etablera regnbågsboenden i form av hela eller delar av boenden eller likvärdiga alternativ inom äldreomsorgen och individ- och familjeomsorgen (LSS) och att Umeå kommun tillser att alla anställda inom omsorgsverksamhet har kunskap om och förståelse för HBTQ-personer.

Beslutsunderlag

Yttrande 2025-02-03

Motion 13/2024 - Regnbågsboenden

Beredningsansvariga

Åsa Jernbom, strateg

Beslutet ska skickas till

Kommunstyrelsen

Äldrenämndens beslutsordning

Yrkanden

Badro Lajaab (L) och Åsa Bäckström (V) yrkar bifall till motionen.

Veronica Kerr (KD) och Lotta Holmberg (M) yrkar bifall till tjänsteskrivelsens förslag till beslut.

Propositionsordning

Ordförande ställer tjänsteskrivelsens förslag till beslut mot motionen och finner att nämnden beslutar enligt tjänsteskrivelsens förslag till beslut.

Reservation

Åsa Bäckström (V) reserverar sig till förmån för eget yrkande.

Badro Lajaab (L) reserverar sig till förmån för eget yrkande.

§ 30

Diarienumr: ÄN-2024/00121

**Utredning LOV/LOU - Omvärldsbevakning och
rättslig analys utifrån ett
välfärds kriminalitetsperspektiv****Beslut**

Äldrenämnden beslutar att godkänna utredningen.

Äldrenämnden beslutar att ge förvaltningen i uppdrag att komplettera utredningen med Rådet för kommunala analysers material och ekonomidata angående hemtjänst för Umeå och liknande kommuner, samt äldrenämndens egna data gällande antal timmar och brukare fördelat på kommunal och extern hemtjänst, samt en analys utifrån införandet av digitalisering och kvalitet inom hemsjukvården.

Äldrenämnden beslutar att ge förvaltningen i uppdrag att skriva fram ett ärende till nämnden om att föreslå till kommunfullmäktige att fatta beslut om att övergå till LOU inom hemtjänsten i Umeå kommun.

Reservation

Veronica Kerr (KD), Lotta Holmberg (M), Åke Gustafsson (C) och Badro Laajab (L) inkommer med en skriftlig reservation enligt följande:
"Precis som förväntat ledde utredningen fram till förslaget från Socialdemokraterna om att avskaffa LOV och ersätta det med LOU. Även om besvikelsen är stor anser vi att det är oacceptabelt att en så pass viktig förändring av hemtjänsten i Umeå kommun nu drivs igenom på grundval av en bristfällig och ensidig utredning. En utredning som för övrigt kom till efter att S under en längre tid kommit med ogrundade påståenden om välfärds kriminalitet. Vi anser att valfrihet för brukarna, innovation och konkurrens inom hemtjänsten är avgörande faktorer som bör tas på större allvar. Att Socialdemokraterna nu accepterar ett så tunt och vinklat beslutsunderlag visar tydligt på att beslutet om att avskaffa LOV redan var förutbestämt."

Ärendebeskrivning

Äldrenämnden och individ- och familjenämnden beslutade under våren 2024 att ge äldreomsorgsförvaltningen och stöd- och omsorgsförvaltningen i uppdrag att studera riskerna för välfärds kriminalitet inom ramen för LOV-avtalets konstruktion och jämföra detta med riskerna för välfärds kriminalitet inom ramen för LOU-upphandling, samt i detta genomföra en omvärldsanalys av andra jämförbara kommuner. Utredningen innehåller en omvärldsbevakning och sammanfattning av dialog med ett antal kommuner.

En rättslig analys har gjorts av upphandlingsformerna med en sammanfattande bedömning att en övergång från LOV till LOU kan ge bättre möjligheter att öka transparens och rättssäkerhet i upphandlingsprocessen och underlätta ett förebyggande arbete för att försvåra arbetslivskriminalitet och organiserad brottslighet men brottsförebyggande åtgärder i form av kravställan, uppföljning och kontroll är kompatibla med både ett LOV – och ett LOU-förfarande.

Beslutsunderlag

Utredning LOV/LOU - Omvärldsbevakning och rättslig analys utifrån ett välfärds kriminalitetsperspektiv

Beredningsansvariga

Anna Karlander, kanslichef Äldreomsorgsförvaltningen
Rosa Norberg, utredare Äldreomsorgsförvaltningen
Anna Nordström, upphandlingsjurist Upphandlingsbyrån
Urban Lilja, säkerhetscontroller Upphandlingsbyrån

Beslutet ska skickas till

Anna Karlander
Ulrika Gustafsson

Äldrenämndens beslutsordning

Yrkanden

Carin Nilsson (S) och Åsa Bäckström (V) yrkar bifall till tjänsteskrivelsens förslag till beslut med följande tilläggsyrkanden:

- Att ge förvaltningen i uppdrag att komplettera utredningen med Rådet för kommunala analysers material och ekonomidata angående hemtjänst för Umeå och liknande kommuner, samt

äldrenämndens egna data gällande antal timmar och brukare fördelat på kommunal och extern hemtjänst, samt en analys utifrån införandet av digitalisering och kvalitet inom hemsjukvården.

- Att ge förvaltningen i uppdrag att skriva fram ett ärende till nämnden om att föreslå till kommunfullmäktige att fatta beslut om att övergå till LOU inom hemtjänsten i Umeå kommun.

Veronica Kerr (KD), Badro Laajab (L) och Lotta Holmberg (M) yrkar avslag på tjänsteskrivelsens förslag till beslut och avslag på Nilssons (S) och Bäckströms (V) tilläggsyrkanden.

Åke Gustafsson (C) yrkar bifall till tjänsteskrivelsens förslag till beslut.

Åke Gustafsson (C) yrkar avslag på Nilssons (S) och Bäckströms (V) tilläggsyrkanden.

Propositionsordning

Ordförande frågar om nämnden kan godkänna tjänsteskrivelsens förslag till beslut och finner att det går.

Ordförande frågar om nämnden kan godkänna Nilssons (S) och Bäckströms (V) tilläggsyrkanden och finner att det går.

Votering begärs och verkställs.

En ja-röst innebär bifall till Nilssons (S) och Bäckströms (V) tilläggsyrkanden och en nej-röst innebär bifall till Kerrs (KD), Lajaabs (L) och Holmbergs (M) yrkande.

Ledamöter	Närvarande	Ja	Nej	Avstår
Ordf. Carin Nilsson (S) Ers:	X	X		
V. ordf. Veronica Kerr (KD) Ers:	X		X	
2:e v. ordf. Åsa Bäckström (V) Ers:	X	X		
Fredrik Valham (S) Ers:	X	X		
Anneli Andersson (S) Ers:	X	X		
Robin Enander (S) Ers:	X	X		
Jennifer Kungsman (S) Ers:	X	X		
Lotta Holmberg (M) Ers:	X		X	
Åke Gustafsson (C) Ers:	X		X	
Anneli Hägglund (MP) Ers:	X			X
Badro Laajab (L) Ers:	X		X	

Resultatet av voteringen blev 6-ja röster och 4 nej-röster med 1 ledamot som avstår från att rösta.

Ordförande finner därmed att nämnden bifaller Nilssons (S) och Bäckströms (V) tilläggsyrkanden.

Reservation

Veronica Kerr (KD), Lotta Holmberg (M), Åke Gustafsson (C) och Badro Laajab (L) reserverar sig till förmån för eget yrkande.

§ 31

Diariernr: ÄN-2025/00011

**Anmälan av delegerade beslut/anmälningssärenden
februari****Beslut**

Äldrenämnden godkänner redovisningen av anmälningssärendena och de delegerade besluten.

Ärendebeskrivning

Beslut som har tagits på delegation från nämnden och ärenden som ska anmälas till nämnden redovisas nedan.

Beslutsunderlag**Anmälningssärenden**

Ärendenummer	Dokumentrubrik
ÄN-2025/00041	UPR 2025-02-07 - Minnesanteckningar

Beredningsansvariga

Rosa Norberg, nämndsekreterare

§ 32

Återrapportering kurser och konferenser

Ingen återrapportering finns att ge.

§ 33

Diarienumr: ÄN-2025/00074

Nämndinitiativ från Åsa Bäckström (V): Extern utredning av nämndens organisation för vård- och omsorgsboende**Beslut**

Äldrenämnden avslår nämndinitiativet och beslutar i stället att anordna en temaeftermiddag där nämnd och tjänstepersoner diskuterar kvalitetsfrågorna – där förvaltningen också mer ingående kan beskriva vad som görs och hur systemet ska fungera.

Reservation

Åsa Bäckström (V) reserverar sig till förmån för eget yrkande.

Ärendebeskrivning

Vänsterpartiet har inkommit med ett nämndinitiativ till äldrenämnden med följande motivering:

Att äldrenämnden tillsätter en utredning av nämndens organisation för vård- och omsorgsboende. Utredningen ska genomföras av part som idag inte finns inom kommunens organisation för att ge ett utifrånperspektiv på verksamheten. Syftet med utredningen är att besvara följande frågor:

- a) Vilka är de strukturella bakomliggande omständigheter som möjliggjorde den situation som uppstod på Dragonens vård- och omsorgsboende vilket ledde till att en vårdtagare avled?
- b) Vilka brister finns i kommunens systematiska kvalitetsarbete och hur inkluderas och agerar organisationens alla nivåer när missförhållanden uppdagas?
- c) Är de omständigheter som möjliggjorde förloppet på Dragonens vård- och omsorgsboende specifika och begränsade till det boendet eller avdelningen, eller är det ett mer omfattande problem?
- d) Vilka konkreta åtgärder bör Umeå kommun vidta för att liknande situationer inte ska uppstå?

Beslutet ska skickas till

Pernilla Henriksson, äldreomsorgsdirektör

Äldrenämndens beslutsordning**Yrkanden**

Carin Nilsson (S) med stöd av Anneli Hägglund (MP) yrkar att äldrenämnden anordnar en temaeftermiddag där nämnd och tjänstepersoner diskuterar kvalitetsfrågorna – där förvaltningen också mer ingående kan beskriva vad som görs och hur systemet ska fungera.

Veronica Kerr (KD), Lotta Holmberg (M) och Badro Lajaab (L) yrkar bifall Nilssons (S) med stöd av Hägglunds (MP) yrkande.

Åsa Bäckström (V) yrkar bifall till nämndinitiativet.

Åke Gustafsson (C) yrkar bifall till nämndinitiativet.

Propositionsordning

Ordförande ställer bifall till nämndinitiativet mot avslag och finner att det avslås.

Ordförande ställer bifall till Nilssons (S) med stöd av Hägglund (MP) yrkande mot avslag och finner att det bifalles.

Reservation

Åsa Bäckström (V) reserverar sig till förmån för eget yrkande.

Protokollsanteckningar

Veronica Kerr (KD) inkommer med en protokollsanteckning enligt följande: "Det är ett mycket bra och välformulerat nämndinitiativ från Vänsterpartiet med frågeställningar som Äldrenämnden absolut måste få svar på. I stället för att tillsätta en extern granskning just nu, välkomnar jag Socialdemokraternas kompromisslösning att nämnden får arbeta fokuserat på dessa frågor under en temadag. Om ytterligare problem skulle uppstå framöver så utesluter jag inte att kravet på en extern granskning kan ställas på nytt."

§ 34

Övriga frågor

Inga övriga frågor anmäls.